

ELLENZÉK

A MISKOLCI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCAS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Helyben: Egész évre 10 K	Vidékire: Egész évre 12 K	FRANK ZOLTÁN	Széchenyi-utca 36. SZELÉNYI és TÁRSA nyomdája
Fél évre . . . 5 „	Fél évre . . . 6 „	Laptulajdonos:	A lap megjelen
Negyed évre 2'50 „	Negyed évre 3 „	SZELÉNYI LAJOS.	minden kedd, csütörtök és szombaton.
Egyes szám ára 8 fill. Kapható minden hírlapelírásitónál.			

A Rákóczi-törvény.

A képviselőház szombati ülésén terjesztette be Wekerle Sándor miniszterelnök a Rákóczi-törvényt. Az előterjesztést állva hallgatták végig a képviselők s lelkes éljenzéssel fogadták. Haza jön tehát a fejedelem most már igazán édes otthonába.

Évszázados hontalanság után haza honosítva fog megpihenni ott, ahová annyi hosszú idők múltán történelmi nagy, magasztos emlékü alakjához méltón, országos ünnepi gyászpompa között fogják eltemetni.

A törvényjavaslat egész terjedelmében így hangzik:

Törvényjavaslat

II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társai hamvainak hazahozataláról.

Ő felsége attól az érzéstől áthatva, hogy elődeire hosszú századokon át súlyosan nehezedett ellentétek és félreértések ma már egy rég letűnt korszak történelmi emlékeit képezik, a nemzetnek ismételtén kifejezett közóhájára a király és nemzet kölcsönös bizalmának újabb zálogául II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társai hamvainak hazaszállítását legkegyelmesebben elrendelvé

s az országgyűlés mindkét háza e fölött érzett hálás örömét nyilvánítván, elhatározzatik, hogy

1. szakasz. II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társainak tetemei hazaszállítván, országos küldöttségek által ő ünnepiesen a kassai székesegyházban, Thököly Imre tetemei pedig a késmárki ev. egyházban tetessenek örök nyugalomra.

2. szakasz. Az 1715. évi XLIX. törvénycikk 2. és 3. szakaszai eltöröltetnek.

3. szakasz. A II. Ferenc és bujdosó társai emlékének megőrkítésére föllálandó emlékmű és hazaszállítás költségeire 550.000 korona ajánlatik meg, amely az állami költségvetésben a miniszterelnökség átmeneti kiadásai között számolandó el és a pénztári készletekből fedezendő.

4. szakasz. Jelen törvény rendelkezései semminemű magánjogi következményekkel nem bírnak.

5. szakasz. E törvény végrehajtásával a miniszterelnök, a pénzügyminiszter és a vallás- és közoktatásügyi miniszter bizatnak meg.

Budapest, 1906. évi október hónap 19-én.

Wekerle Sándor,
m. kir. miniszterelnök.

Megokolás

a II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társai hamvainak hazahozataláról szóló törvényjavaslathoz.

A nemzet többszörösen megnyilvánult közóhájának tett eleget Felsőleges Urunk, midőn a király és nemzet közötti bizoda-

lom újabb zálogául II. Rákóczi Ferenc és bujdosó társai hamvainak hazahozatalát elrendelni méltóztatott.

Ennek a nemes lelkületből eredő fejedelmi elhatározásnak folyománya, hogy a nemzeti hősök emlékének kegyeletes ünneplése alkalmából azok a megbélyegző törvényrendeletek is eltöröltessenek, amelyeket törvénykönyvünk, jelesen az 1715. évi XLIX. törvénycikk 2. és 3. szakaszai tartalmaznak.

Ezt kívánja elérni a kormány a jelen törvényjavaslat előterjesztésével, mely a nemzet közóhájának felelvén meg, bővebb indokolást nem igényel.

Budapest, 1906. évi október 19-én.

Wekerle Sándor,
m. kir. miniszterelnök.

És a törvényjavaslatot egyhangulag és minden megjegyzés nélkül elfogadták.

Nagy időket élünk, új csillagok járnak . . . És most már igazán hazajön a fejedelem . . .

— Rákóczi emléke az országgyűlésen. A

Ház szombaton ünnepiesen áldozott a nagy Rákóczi fejedelem emlékének és minden intézkedést megtett arra, hogy méltó módon rója le kegyeletét a nagy fejedelem iránt.

Fertály tizenkettőkor kezdődött a Ház ülése. Az elnöki bejelentések között felolvas-

TÁRCA.

A kuruc nagyok emléktáblája.

A Szt. Benoitban, a lazaristák galathai kolostorában a Rákóczi-emléktábla befalazása már készen van. A Rákóczi aranyozott reliefjével diszes, kitűnően sikerült emléktáblán latin nyelvű felirat van, amelynek magyar fordítása a következő:

A dicső emlékezetű Rákóczi ház
Nyugovó helyéül szolgál e szent hely
Hol az igazak álmát aludták

II. Rákóczi Ferenc Magyarország vezérő és Erdély választott fejedelme † Rodostón 1735 ápr. 8.

Magyarország szabadságának halhatatlan Erdemű, magasztoslelkű védelmezője és Szomorú bujdosásában is holtáig nagy és hű fia és

Az ő dicső anyja, ama hőslelkű és
Virilis animi mulier

Sexsus sui ac saeculi gloria

Celsissima Domina Helena Zriniana
Zriniae atque Frangepaniae stirpis decus
ultimum

Thököly principis uxor, olim Rakoczii
Utroque digna coniuge † Nicomediában 1703
febr. 18.

továbbá fia

Rákóczi József herceg, kinek életét 1738
nov. 10.

Szakasztá le a halál Cernadován
és

Székesi gróf Bercsényi Miklósné
szül. gróf. Csáky Krisztina

Előkelő és kegyes urnő
† Rodostón 1723 ápr. 25.

Miglen I. Ferenc József Magyarország agg királya 1904 ápr. 18-án kelt nagylelkű elhatározásával teljesítvén hű magyar nemzetének ismételtén kifejezett közóháját, e drágatetemek hazájukba szállítását legkegyelmesebben elrendelte. Hirdesse az emléktábla a magyar király és nemzete együttérzését s legyen kifejezése a magyar nemzet hálájának a főtisztelendő lazarista congregatio iránt, mely e tetemeket, francia hűséggel és becsülettel megőrizvén, a magyar nemzetnek készséggel átengedte.

A kitűnően sikerült emléktábla szobrászati része Darázs János művészi vésőjét dicséri.

A rodostói emléktábla, amelyet a hazahozandó ereklyék helyébe felállítottak, már most teljesen elkészült. A tábla diszes márványlap, amelyen arany betűkkel a következő felirat van bevésve:

E szentelt helyen nyugodtak
haló poraikban 1904 december 4—17-ig

Magyarország vezérő és Erdély választott
II. Rákóczi Ferenc

fejedelmének

holtukig hű főemberei:

székesi gróf Bercsényi Miklós

fővezér és fejedelmi helytartó

† 1725 november 6.

Galánthai és fraknoi gróf Eszterházy Antal

tábornagy

† 1722. augusztus 10.

Szarvaskendi Sibrik Miklós főudvarmester

† 1735. október 7.

miglen I. Ferenc József Magyarország apostoli királya 1904. április 18-án kelt nagylelkű elhatározásával, teljesítvén hű magyar nemzetének ismételtén kifejezett közóháját, e drága tetemek hazájukba szállítását legkegyelmesebben elrendelte.

Hirdesse ez emléktábla a magyar király és nemzete együttérzését és legyen kifejezése a magyar nemzet hálájának, Rodostó görög metropolitája és egyházközsége iránt, mely e tetemeket hiven, becsülettel megőrizvén, készséggel átengedte.

Az iszmid obeliszképítés sokkal hosszadalmasabb és a folytonos esőzés miatt még egy-két hétig eltarthat, míg a kész obeliszk, amelynek minden darabja hazulról került ide, átadható lesz. Az obeliszk Müller építész műve és

ták a miniszterelnök átiratát, melyben közli a Rákóczi-ünnepségek programját.

Az elnök nyomban javaslatot tett, hogy a Ház menesztessen egy küldöttséget Orsovára a hamvak elé. A küldöttséget vezesse:

Zichy Jenő gróf; tagjai pedig legyenek:
Leszkay Gyula
Csernoch János és
Czobor László.

Elhatározta továbbá a Ház, hogy Rákóczi emlékének szentelendő, október 26. átvál 31.-éig nem tart ülést.

Ünnepi jelenet következett ezután.

Wekerle Sándor miniszterelnök emelkedett szólásra, hogy benyujtsa a Rákóczi emléket megőrzítő törvényjavaslatot.

Mintegy intése, a képviselők felugrottak helyeikről s állva hallgatták végig a kormányelnök solemnis beszédét, mely ünnepies meghatottságával elűtött a javaslatbenyújtásoknál sablonos beszédektől és szíve mélyeig áthatott minden törvényhozót.

Alig emlékezünk még, hogy a Házban ilyen ünnepies jelenet lett volna, nem előre elkészített dolog, hanem a tiszta érzelmekből fakadó tiszteletnek a megnyilvánulása.

— Kivánatos, — mondta a miniszterelnök előterjesztése végén, — hogy amikor a hamvak az ország határára érnek, e javaslat törvényerőre emelkedjék és kihirdetessék.

Zugó helyesléssel fogadta a Ház a miniszterelnöknek ezt az előterjesztését s ehhez képest az elnök a törvényjavaslatot kiadta az igazságügyi bizottságnak, mely még az ülés folyamán összeült és azt elfogadta.

— **A Rákóczi-javaslat előadója.** Az igazságügyi bizottság szombaton délelőtt a képviselőház ülése alatt Holló Lajos elnökletével ülést tartott. A bizottsági ülésen megjelent: Wekerle Sándor dr. miniszterelnök, Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter, Polónyi Géza igazságügyi miniszter és Günther Antal államtitkár is. Az ülésen beterveztették a Rákóczi-javaslatot. A bizottság egyhangú lelkesedéssel fogadta el a törvényjavaslatot és képviselőházi előadójaul Bizony Ákóst választotta meg.

a szobrászati részeket rajta Darázs János szobrászművész készítette. A helyszínén Kolutros görög építész állítja össze a részletes tervek alapján.

Thököly Imre ismídi sírjának megtalálása volt a legnehezebb feladat, amely a kutató bizottságra várt. A sír helyének kijelölését és a koporsó kiadását valóságos történelmi nyomozás előzte meg, amely főleg Thököly titkárának, Komáromy Jánosnak följegyzéseire támaszkodott.

Komáromy ugyanis megemlékezik arról, hogy Thökölyt az új örmény temetőben a platánok árnyában az ő maga által vásárolt sírhelyen temette el kifalazott sírba. Ezek a platánok az ismídi hegy oldalában voltak az országút mentén. E helyet Thököly milder nap felkereste s kedvelt platánjai alatt ülve, várta az országúton érkező konstantinápolyi hírnökeit. E helyet úgy megszerette, hogy mikor 1703-ban az ismídi örmény község a jókora platánterületet új temetőjéül megvásárolta, amiről egy szultáni leirat maradt fenn, Thököly az egyik platán alatt sírhelyet vásárolt az örmény hitközségtől. E helyet temette Komáromy János 1705. szept. 13-án és a sír tetejébe emlékkövet állított, de a temető ez idő óta lényeges változásokon ment keresztül.

(Folyt. köv.)

Az iparfejlesztés.

Az iparfejlesztés csak olyan országokban járhat eredményre, ahol különben is annak előfeltételei meg vannak, ezek híján pedig minden kísérlet meddő. Az ipar minden egyes ága feltételezi a szakavatott munkás létezését, aki ismerve szakmájának minden csinját-binját, fő-törekvése iparágát fejleszteni és magát a termelést könnyebbé, olcsóbbá és így végeredményében jövedelmezőbbé tenni.

Az egészséges gyári ipar ennek folytán esakis a kisiparnak a fejlesztéséből keletkezhetik; ezt mutatja Ausztria, Németország és Anglia gyári ipara.

Nálunk mindent az államhatalomtól várnak és így elsősorban a gyári ipar megteremtését.

Az államhatalom adhat szubvenciókat, az egyes községek adhatnak telkeket, anyagot, elengedhetik a községi adókat, de mindezen áldozatok árán nem fog nekik sikerülniök egy egészséges alapokra fektetett olyan gyári ipart teremteni, mely végeredményében a föld népére áldáshozó legyen.

Szakavatott munkások nélkül a gyári vállalatok e tekintetben is importra vannak rászorulva, a mi földünk népének csak a nap-számos kenyere jut. A jobb fizetésű állások, milyenek a munkavezető és az egyes mesterek, a külföldieknek jutnak, vezető állásban pedig belföldit ritkán találunk.

Ennek természetes következménye, hogy a magyar gyáralapítások talán első sorban Ausztria szakmunkások feleslegének ellátására szolgálnak.

Ausztria népei nem szorulnak kivándorlásra, mert reájuk nézve nem Amerika, hanem Magyarország azon föld, a hol kedvezőbb anyagi existenciát gond nélkül biztosíthatnak maguknak.

De nemcsak a munkás és a hivatalnok, hanem a tőke is idegen, aminek folytán a magyar munkának gyümölcse javarészt külföldre vándorol.

Hogy mi folyton-folyvást az ipar fejlesztését hangoztatjuk, azzal még az ipart meg nem teremtettük és ha teremtünk is ipart, akkor ez nem olyan, a mely a mi igényeinket kielégítené és a mely az országra, mint olyanra nézve, haszonnal járna.

És mégis mit látunk?

Valahányszor egy külföldi megjelenik a határon, a gyáralapítás engedélyezésének ígért hirdetve, leborul előtte minden és mindenki, nem kérdezik tőle, hogy honnan való, kicsoda? micsoda? Keblükre ölelik, ölébe dobják a közjavakat és a nép veréjét egyaránt.

Megváltozik azonban a helyzet, ha egy belföldi iparvállalatot teremteni akar.

A föld mélyéből bukkannak elő a sötét alakok, kik mindenféle ürügy alatt a vállalat útjába nehézségeket gördítenek és a vállalkozónak valóságos háborút kell végig küzdeni, míg hosszu idő multán a kívánt eredményt elérheti.

Nekünk minden imponál, ami külföldi és a tulipán is csak arra való, hogy a külföld imadását maszkirozza.

A természetben nincsenek ugrások. Minden a világon a természeti törvények fejlődésének van alávetve. Munkások nevelése nélkül ipari állammá át nem alakulhatunk. Hangzatos jelszavak és tulipánok helyett ipariskolákat kérünk. A szólamok nem helyettesíthetik a munkát, nálunk pedig, úgy látszik, ily alapon vélik az ipart megteremthetui. Amíg pedig ezen uton haladunk egészséges ipar fejlődéséről szó sem

lehet; különösen oly államban nem, ahol mindenki a hivatalnoki pályákra tódul, ahol a legmagasabb hivatalnok társadalmilag nagyobb pozíciót igényel, mint a milyenre képzettsége, hivatása jogosítja.

A produktív elme pedig nálunk társadalmilag lenézésben részesül. Neveljük tehát a munkást és a produktív munka iránti szeretetet és tiszteletet egyaránt.

Ha a nép nevelése ily mederbe tereltetik: csak így s akkor teremtettük meg az ipar lételeméit: és megalapítottuk egyuttal állami életünk helyes fejlődését.

Meglehet, hogy ez keserű igazság, de ezért mégis tagadhatatlanul igazság!

Ne felejtsek el azt az intező körök a haza helyesen fölfogott érdekében.

UJDONSÁGOK.

Tájékoztató.

A borsod-miskolci muzeum vásár- és ünnepnapokon d. e. 10—12-ig, d. u. 2—5-ig díjmentesen, hétköznapokon d. u. 4—6-ig 50 fillér belépő-díj mellett tekinthető meg.

Okt. 31. Vecsey Feri hangversenye a Koronán.
Nov. 11. A Szemere-szobor leleplezése.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter Miskolcon. Andrássy Gyula gróf belügyminiszter, gróf Andrássy Tivadarné társaságában, szombat délután automobilon Budapestről Miskolcra érkezett. A miniszter egy óra hosszat tartózkodott városunkban s ez idő alatt megtekintette a képtárlatot, ahol dr. Tarnay Gyula alispán, dr. Szentpáli István polgármester, dr. gróf Haller József központi főszolgabíró és Balogh Bertalan, a kiállítás igazgatója fogadták. A miniszter tüzetesen megtekintette a kiállított tárgyakat s legnagyobb meglepedését fejezte ki a fölött, hogy a kiállítást számosan látogatják. A miniszter ezután a jelenlévők éljenzése között elhagyta a kiállítás helyiségét s a városháza előtt várakozó automobiljába szállva, folytatta útját Tökerebe.

A vándortárlat bezárása. A vándortárlatot, mely folyó hó 7-én nyílt meg, tegnapelőtt, vasárnap délután 6 órakor ünnepélyesen bezárták. Ez alkalomból szép számu közönség jelent meg a kiállításon. Pontban 6 órakor megjelent a kiállításon dr. Szentpáli István polgármester. Balogh Bertalan, a kiállítás igazgatója, ismertette a kiállítás eredményét. Eszerint a kiállításnak volt 4719 látogatója, míg Egerben csak 4089. A látogatók között volt 2091 iskolai tanuló. A bevétel azonban 1000 koronával több volt, mint Egerben. Eladatott Miskolcon 24 műtárgy 10000 korona értékben. Miskolcon és Egerben összesen 56 műtárgy kelt el 28006 korona értékben. — Majd köszönetet mondott az igazgató a közönségnek a kiállítás támogatásáért. — Ezután dr. Szentpáli István polgármester, mint a kiállítás helyi választmányának elnöke, beszéd kíséretében a kiállítást bezártnak nyilvánította. Köszönetet mondott a polgármester a képzőművészeti társulatnak, amely a kiállítást rendezte, valamint Balogh B. nak, aki a kiállítás létesítésén sokat fáradozott. A beszédet a közönség éljenzése között fejezte be. — A kiállítást este 7 órakor bezárták és nyomban megkezdtek a műtárgyak csomagolását. A kiállítás városunkból Kassára megy, ahol csütörtökön, folyó hó 25-én nyílik meg és két hétig marad nyitva. A kiállítás programjában változás állott be, amennyiben Kassáról Eperjesre, majd Ujhelybe megy s innen Debrecenbe, ahol december 15-én nyílik meg. Csak

ezután megy a kiállítás Gyöngyösre, ahol szintén két hétig marad.

Lelkészválasztás. A tiszáninneri ev. ref. egyházkerületnek, okt. 15-én Ungváron tartott közgyűlése Tóth Kálmán miskolci segédlelkészt, több pályázó közül, egyhangulag állandó püspöki titkárrá választotta.

Eljegyzés. Oswald Gyula, városi rendőrségi tisztviselő, eljegyezte Doma Boriska kisasszonyt, Doma István helybeli polgártársunk, megyebizottsági tag, városi képviselő leányát. — Pallaghy Elemér, m. kir. gazd. segédtitest, eljegyezte néhai Molnár Elek volt miskolci ügyvéd leányát, Sárkát.

Tudományos előadás. A vasuti munkások országos szövetségének miskolci csoportja 1906 október hó 21-én, vasárnap délután fél 3 órakor a Lloyd-szálló emeleti nagytermében tudományos előadást rendezett. Az előadást Pfeifer Sándor, a „Budapesti Napló“ munkatársa tartotta.

Tanítók gyűlése. A Miskolci Elemi Iskolai Tanítók Otthona és Segélyegylete f. évi október hó 4-én, vasárnap d. e. 11 órakor a Polgáregyletben tartotta rendes évi közgyűlést.

Véletlen szerencsétlenség. A vigyázatlanság már számos esetben meghozta áldozatait. Ennek oka az, hogy az emberek munkájuk körül semmi figyelmet sem tanusítanak, amely körülmény a legtöbb esetben szerencsétlenséggel jár. Géci Sándor iparos tanonc a műhely helyiségében revolverét tisztította. — Tisztítás közben Géci a ravaszt lecsappantotta és a golyó a műhelyben dolgozó Donhauser Lajost érte, kit súlyosan megsebesített. A sérültet a mentők beszállították az Erzsébet-kórházba.

Vecsey Ferenc Miskolcon. Vecsey Ferencnek, a jelenkor legelső hegedűművészeinek itteni hangversenyén is alkalmunk lesz meggyőződni arról, hogy e csodás fiu játékaival a szó legnemesebb értelmében elbűvöli a hallgatókat. Ez évi március hó 2-án Budapesten tartott egyik hangversenyéről így nyilatkozik a „Pesti Hírlap“:

Amerikai körutja után nem hallottuk ismét Vecsey Ferit. Külföldi körutjai dacára nem csak nem hanyatlott, de abszolút művészi értéke még gyarapodott, amióta utójára hallottuk. Meleg, érzéstelt tonusa, szívből fakadó, poétikus előadása megcáfolja zsenge életkorát, bámulatos technikája a Thomson ördögös ezermesterségére emlékeztet. Előbb Paganini hegedűversenyét, majd Tartini „Ördög trilláját“ játszotta csodás virtuozitással, majd stilszerű egyszerű és nemes előadással Bach adagioját, ráadásul Paganini etudjait olyan briliánsan, hogy a közönség utána alig győzte ovációkkal. És bármilyen nagy sikere is volt a múlt héten az orosz Elmannak, a magyar Vecsey babérait ő bizony nem tépázta meg. stb.

Itteni hangversenye rendezését László Adolf könyvkereskedő vállalta magára, akinél a jegyek már válthatók. Helyárak a következők: Zsöllye 10 K. Körszék 1—2. sor 10 K., 3—7. sor 8 K., 8—12. sor 6 K., 13—17. sor 4 K., 18—23. sor 3 K. Belépőjegy 2 K. 50 fill. Karzati állóhely 2 K.

Dr. Németh Imre saját termésű, illetve szüretelésű tokaj—hegyaljai, szamorodni és asszu borai nyílt és zárt edényekben eladatnak. Raktár: Mátyás király-utca II. sz. (Egész nap nyitva.) Pince: Bábonyi-sor 172. Köznapiokon délután 5 órától. Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10 órától egész nap. I liter ára 44 és 50 kr. Nehezebb asszu és különleges borok ára meg egyezés szerint. Eladás hordókkal s nagyban is.

II. Rákóczi Ferenc,

a halhatatlan szabadsághős remek kivitelű szindus arcképe, Mányoky világhírű eredetije után

2 koronáért kapható.

FERENCZI B. könyvkereskedésében MISKOLCON.

Vidéki megrendelésnél 2 korona 20 fillér küldendő be.

KOSSUTH RUMMAK NINCSEN PÁRJA, MAGYAR ISSZA, MAGYAR GYÁRTJA.

EREDETI 1 LITERES 1/2 ÉS 1/4

LITERES PALACKOKBAN KIZÁRÓLAG

KAPHATÓ MISKOLCON: SZLAVKOVSKY

[KÁROLY URNÁL.]

SZINHÁZ, IRODALOM.

Színház.

Balla Kálmán színtársulata folyó hó 20-án, szombaton este nyitotta meg az új színházi évet. A megnyitó előadáson két új darabot mutattak be és pedig „A harag“ című dramolettet, azonkívül „A pletyka“ című 2 felvonásos vígjátékot. Mindkét darabot Dálnoky Nagy Lajos, Aradvármegye poéta lelkü alispánja, városunk szülötte írta. Mindkét darab versben van megírva s mint ilyen, ügyes verselésűnél, szép irányuknál fogva méltán helyet foglalhatnak a költészet keretében, hanem mint színdarabok a tisztavirág sorsára vannak hivatva. A közönség méltányolja a két darab egyik-másik szebb és hangulatosabb részleteit, az interpretáló színészt olykor nyílt színen is megtapsolta. Az új tagok közül Csáder Irén, az új drámai hősnő, átgondolt játékaival és művészi színezéseivel kis szerepei dacára méltán beigazolta a róla keringő jó híreket. Gózon Béla, az új lyrai szerelmes, a marquis szerepében nem érvényesíthette tehetségét, s így véleményünket majd egy alkalmasabb szerepénél fogjuk elmondani. Szilassy Juliska tehetséget árult el. A többi szereplők, így Balla Kálmán, Sziklay Miklós, Heltai, Rogoz, Balázsy mindannyian szorgalmaskodtak.

Tegnap, vasárnap, két előadás volt. Délután Fényes Samu kedvelt vígjátéka: a Csöppség került színre.

A címszerepet Szilassy Juliska játszotta, kissé erőltetve. Ajánljuk, hogy több természetességre törekedjék.

Gózon Béla Ambro szerepében buzgózkodott. A többi szereplők is igyekeztek követeléseiknek megfelelni.

Este az operette-személyzet bemutatkozásával Huszka—Martos „Aranyvirág“ című nagy-sikerű operettje került színre. Aranyvirágot, a szerelmesére féltékeny nápolyi leányt az új operett-soubrette, Hidy Irén játszotta. Hidy Irénben megvan mindama kellék, melyet egy soubrette szerepköre megkíván. Ügyes vig és pajzán s a modern irányzatnak megfelelőleg énekeit elcsevegi. Különben a társulat jó tagot nyert benne.

Beppo hajóslegény szerepében a társulat új baritonistája, Szarvasi Jenő, mutatkozott be. Az új baritonista, hangja mely inkább a tenor felé hajlik, iskolázottságra mutat. Ajánljuk azonban, hogy nagyobb figyelemmel kísérje a karmestert, mert csak így érheti el azt, hogy a zenekarral megtarthassa a szükséges együtteséget. Ügyes játéka gyakorlottságra vall.

Hídvéghy Margit, Heltai, Rogoz, Czako igyekeztek sikerrel megoldani szerepeiket. A színházat megtöltötte a közönség.

—csde.

CSARNOK.

Az időmérés történetéből.

Írta: Vértessy Sándor.

18.

(Folytatás.)

Ebből kiindulva, az Országos Iparegyesület órásiipari szakosztálya megkereste dr. Hommelt, a kérdéses óra jelenlegi tulajdonosát, azon kérelemmel, hogy bocsássa az óra fotográfiáját a szakosztály rendelkezésére, hogy abban a leírásban foglaltak valódiságáról meggyőződést szerezhessen. A megküldött fényképet a „Magyar Órásk Szaklapja“ közölte. A fényképek alapos vizsgálatából azonban sajnos, az tűnt ki, hogy Magyar Egyed órája semmiképp sem származhatott 1500-ból, hanem legalább is száz évvel későbbi eredetű, mert ez a tokforma 1560—1580. előtt nem fordul elő az órásiiparban. A rávésett évszámokat, Verböczy nevét is a múlt században hamisították rá.

Nemzeti büszkeségünkben tehát megcsalódtunk. Jellemző, szomorúan jellemző azonban, minő könnyen kell hitelt adunk oly híreknek, melyek arról számol be, hogy egy kiváló magyar iparost és feltalálót a külföldnek kell számunkra felfedezni. Megszokott dolog nálunk már az, hogy először elkallódnak a tehetségek, azután műveik. Kis viszonyaink közt sem ismerjük a magyar feltalálókat. Saját magunkat nem ismerjük! A magyar feltalálók és a magyar találmányok története az elfeledések sorozatából áll. Csak néhány példát. Kivesz az ember zsebéből egy gyújtót. Velünk együtt hány millió és millió ember teszi ezt meg naponta, de hány tudja közülök azt, hogy ez a debreceni Irinyi János vegyésznek (1787—1856.) találmánya? A cocher, Kutscher, coach idegen szavak a Komárom vármegyei Kocs községre mutatnak, melyről bizony keves magyar ember tudja, hogy a kocs eredete talán itt keresendő.

Ezeket kívül se szeri, se száma azoknak az ipari és egyéb fajta találmányoknak, melyeket külföldön magyarnak neveztek el, nyilván magyar eredeténél fogva. A régi irásokban és az elmúlt világgal foglalkozó, időrágta könyvekben, meglepően találjuk egy-egy találmány mellett a magyar elnevezést. Kinek jutott volna eszébe, hogy ezeket összegyűjtse és a magyar szellem diadalkönyvébe iktassa?

Még elszomorítóbb azoknak a magyar felfedezőknél és feltalálóknál a sorsa, kik teljes joggal maguknak követelhetnék egy-egy jelentős eszmevilág eredetét, de elmulasztották azt, hogy a világgal közöljék és így ugyszólván az orruk elől anyakönyvezték el az elsőket más, élelmesebb nemzetek fia javára. — Elég csak Jedlik Ányos, a XIX. század egyik jeles természettudósának esetére hivatkozni, példa gyanánt. Ő már 1828. táján, jóval mások előtt felfedezte az elektromágneses forgások eszméjét, de ezt nem publikálta s így a prioritás dicsőségétől elesett. A mi korunkban csaknem így járt Lénárd professzor, akiről még most is csak kevesen tudják, hogy jóval Röntgen előtt ismerte az X-sugarakat. — De még ilyen messzire sem kell visszamennünk. Ha Puskás Tivadar, Pollák és Virág, Ganz Ábrahám, Blathy, Mechwarth András, Kandó, báró Eötvös Loránd, Méray Horváth Károly, báró Zubovics Fedor, Kossuth Lajos Tivadar, vagy még számtalan nevet említünk, a legtöbb embernek külön-külön el kell mondanunk, hogy kinek a nevéhez minő fontos, messzelelható találmány fűződik.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség.

K. J. Eperjes. Figyelmet köszönöm, jól vagyok. Tudom, csak figyelmeztet a még járandó pár koronáért. Rendelkezhet vele. Üdvözli a kiadóhiv. főnöknő.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1906. október 1-től.

Vonatok indulása.

I. Miskolc állomásról.

Éjjel	1 ó. 10 p.	szv. Budapestre
"	2 " 29 "	szv. Kassára
"	3 " 41 "	szv. S.-A.-Ujhelyre
"	3 " 51 "	szv. Kassára
D. e.	7 " 10 "	vv. Budapestre
"	7 " 38 "	szv. Debreczenre
"	10 " 10 "	gyv. Budapestre
"	10 " 58 "	gyv. Kassára
"	11 " 05 "	gyv. S.-A.-Ujhelyre
D. u.	12 " 35 "	vv. Budapestre
"	1 " 05 "	szv. Kassára
D. u.	1 " 48 "	szv. S.-A.-Ujhelyre
"	2 " 53 "	szv. Budapestre
"	3 " 31 "	szv. Budapestre
"	4 " 25 "	szv. Debreczenre
"	5 " 50 "	gyv. Kassára
Este	5 " 55 "	szv. S.-Ujhelyre
"	6 " 45 "	gyv. Budapestre
"	6 " 40 "	szv. Kassára
"	8 " 25 "	vv. Hatvanra
"	10 " 30 "	vv. S.-A.-Ujhelyre

2. Miskolc gömői állomásról.

Éjjel	3 ó. 36 p.	szv. Dobsinára
"	4 " 03 "	vv. Tornára
D. e.	6 " 18 "	mk. Tornára
"	6 " 46 "	szv. Fülekre
"	11 " 05 "	mk. Tornára
"	11 " 17 "	szv. Fülekre
D. u.	1 " 35 "	vv. Tornára
"	3 " 27 "	szv. Fülekre
"	6 " 45 "	mk. Tornára
Este	7 " 03 "	szv. Fülekre

Vonatok érkezése.

1. Miskolc állomásra.

Éjjel	12 ó. 23 p.	vv. Kassáról
"	12 " 33 "	szv. S.-A.-Ujhelyről
"	1 " 52 "	szv. Budapestről
"	2 " 20 "	szv. Kassáról
"	3 " 11 "	szv. Budapestről
"	5 " 58 "	vv.
D. e.	6 " 03 "	vv. Szerencséről
"	6 " 32 "	vv. Forró-Encséről
"	8 " 48 "	szv. Kassáról
"	9 " 39 "	szv. S.-A.-Ujhelyről
"	9 " 45 "	vv. Hatvanból
"	10 " 30 "	gyv. Kassáról
"	10 " 50 "	gyv. Budapestről
"	12 " 14 "	szv. Debrecenről
"	12 " 43 "	szv. Budapestről
D. u.	1 " 18 "	szv.
"	2 " 38 "	szv. S.-A.-Ujhelyről
"	3 " 15 "	szv. Kassáról
"	5 " 35 "	gyv. Budapestről
Este	6 " 20 "	gyv. S.-A.-Ujhelyről
"	6 " 33 "	gyv. Kassáról
"	7 " 50 "	vv. S.-A.-Ujhelyről*
"	8 " 11 "	szv. Debrecenről
"	8 " 29 "	vv. Budapestről

2. Miskolc gömői állomásra.

D. e.	7 ó. 27 p.	vv. Bánrévéről
"	8 " 29 "	vv. Tornáról
"	9 " 16 "	szv. Fülekről
"	9 " 46 "	mk. Tornáról
D. u.	12 " 46 "	szv. Fülekről
"	5 " 15 "	mk. Tornáról
"	5 " 25 "	szv. Fülekről
Este	7 " 49 "	vv. Tornáról
Éjjel	9 " 46 "	mk.
"	10 " 16 "	szv. Fülekről

Posta-, patent-, kalap-

és raktárdobozok

a legjobb kivitelben
és jutányos áron
készítetnek

Szelényi és Társa

dobozgyárában Miskolcon, Széchenyi-utca.

Török szerencséje örök!!

Felülmulhatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt **27 millió** koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a **2 legnagyobb nyereményt** és pedig:

kétszer a nagy jutalmat, a **600,000** koronás főnyereményt, továbbá 5 a **100,000**,
3 a **90,000**, 3 a **80,000**,
a legnagyobb **400,000** koronás főnyereményt, 3 a **70,000**, 4 a **60,000**,
több **50,000**, **40,000**,

30,000, **25,000**, **20,000**, **15,000** és ezeken kívül számtalan **10,000**, **5,000**, **3,000**, **2,000**,
1,000, **500** koronás és ezeken kívül még sok egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencse-sorsjegyet.

A most kezdődő 19. **125.000** sors- **62.500** pénznyeremény
uj magyar osztálysorsjátékban jegyre jut és összesen
16 millió 457.000 korona hatalmas összeget sorsol-
nak ki.

A legnagyobb nyeremény esetleg

— 1,000.000 korona. —

Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeremény **400.000**, 1 a **200.000**, 2 a **100.000**,
2 a **90.000**, 2 a **80.000**, 2 a **70.000**, 2 a **60.000**, 1 a **50.000**, 3 a **40.000**,
3 a **30.000**, 6 a **25.000**, 9 a **20.000**, 13 a **15.000** 44 a **10.000** K és még
sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/8	eredeti sorsjegy	frt	—75	vagy korona	1.50
1/2	"	"	3.—	"	6.—
1/4	"	"	1.50	"	3.—
1/1	"	"	6.—	"	12.—

A sorsjegyeket **utánvétellel**, vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. évi október hó 28-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután szerencse-sorsjegyeink igen keresettek és gyorsan elfognak

TÖRÖK A. és TSA

Sürgőnyeim bankház RT. BUDAPEST. Sürgőnyeim TÖRÖK BUDAPEST

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete

Főáruházi osztálysorsjáték üzletei:

Központ: **Szervita-tér 3/a.**

I. fiók: **Váci-körut 4/a.**

II. fiók: **Teréz-körut 46/a.**

III. fiók: **Muzeum-körut 11/a.**

3949.

i. 1906.

Borsodvármegyei Erzsébet-kórház.

Arlejtési hirdetmény.

A borsodvármegyei Erzsébet-kórház bizottságának 63/1906. sz. határozatával a kórház kerítésének helyreállítási munkálatait 848 korona 80 fillér költségösszeg erejéig engedélyezte.

Ezen munkák kivitelének biztosítása céljából

f. évi november hó 4-ének d. e. 11 órájára

a kórházban nyílt versenytárgyalás tartatik.

Felhivatnak a versenyezni óhajtok, hogy a kijelölt helyen és időben pontosan megjelenve, szóbeli ajánlatukat adják be, mivel a később érkezettek ajánlata figyelembe vétetni nem fog. Azon ajánlattevő, kinek ajánlatát a bizottság elfogadja, köteles az engedélyezett összeg 10%-át óvadékképpen azonnal letétbe helyezni.

A szóbanforgó munkálatokra vonatkozó részletes felvilágosítások a kórház gondnokságnál a rendes hivatalos órákban megszerezhetők.

Kelt Miskolcon, 1906. évi október hó 18-án.

Dr. Köllner Károly,
igazgató-főorvos.